

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ช่วยให้เกิดการผ่อนคลายจากความตึงเครียด อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมแก่แหล่งท่องเที่ยว ดังเช่นที่หมู่เกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นแนวทางการท่องเที่ยวอีกทางเลือกหนึ่งในการที่จะช่วยลดผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยววนั้น ทั้งนี้ เนื่องจากองค์ประกอบอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก็คือ การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยววนั้นว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง ด้วยวิธีการใช้คน หรือไม่ใช้คนเป็นตัวกลางในการสื่อความหมาย ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะ 1) ศึกษา และรวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี 2) ศึกษาศักยภาพของการนำเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อการพัฒนาเป็นหัวข้อในการสื่อความหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี และ 3) ศึกษาแนวทางการสอดแทรกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีเพื่อการพัฒนาสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วิธีการศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็นสองขั้นตอนคือ ขั้นตอนแรก ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง 11 คน ด้วยการผสมผสานการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ การสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ และการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก แล้ววิเคราะห์ผลด้วยวิธี Case record นอกจากนี้ ในขั้นตอนนี้ยังใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์ การจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ การบันทึกภาพ เพื่อประกอบการวิจัย ท้ายที่สุดข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดังกล่าวข้างต้นจึงนำมาทดสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า เพื่อหาความสัมพันธ์ การตีความ และการเรียบเรียงเสนอผลสรุปของสิ่งที่ได้ค้นพบ ในขั้นตอนที่สอง เป็นการศึกษาศักยภาพเรื่องเล่าที่รวบรวมข้างต้น และผ่านการพัฒนาเป็นคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวน 45 คน กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจำนวน 207 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างหน่วยงานที่คาดว่าจะนำไปใช้จำนวน 2 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows Version 16 ได้แก่ ความถี่ เปอร์เซ็นต์ฐานนิยม (Mode) และ Multiple Responses สำหรับคำตอบจากคำถามแบบปลายเปิด

ผลการวิจัยในขั้นต้นแรกพบว่า เรื่องเล่าเกาะพีพีที่รวบรวมได้ และได้รับการพัฒนาไปสู่การจัดทำเป็นคู่มือขนาด A3 พิมพ์สี่ หน้า-หลัง ในด้านแรกได้พับแผ่นพับขนาดกว้าง 10.50 ซม. x ยาว 14.50 ซม. ในจำนวน 8 หน้า ตัวอักษรขนาด 9.5-14 มีการนำเสนอแบบสั้นๆ และมีหัวข้อเรื่องกำกับ 5 หัวข้อคือ 1) เกาะพีพี ชื่อเกาะนี้มีตำนาน 2) แหล่งทำมาหากินก่อนจะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก 3) การเดินทางด้วยเรือโบราณประจำถิ่น 4) การเสด็จเยือนของพระมหากษัตริย์ไทย และ 5) ชาวเล คือชาวไทยใหม่

สํานักนรพชากรการเนิ่นรู
 กุณนถุมหลง อารการวิสุนทร
 มทวภคาลัยสงวนเนอินทร์
 วิทยชคณนไทย
 วิชาจาก

ในขั้นตอนที่สองผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันไปในด้านเนื้อหา ความน่าสนใจในการอ่าน ลักษณะรูปเล่ม และราคา กล่าวคือ กลุ่มมีมีศักยภาพในระดับมาก

ด้านราคาที่ 16 บาทต่อคู่มือ 1 เล่มฉบับภาษาไทย และ 54 บาท ต่อคู่มือ 1 เล่มฉบับภาษาอังกฤษ พบว่ากลุ่มตัวอย่างจาก นักท่องเที่ยวต่างชาติเห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพด้านราคาในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพด้านราคาในระดับมากที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้คู่มือดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากที่สุด คู่มือดังกล่าวควรมีการพัฒนาใน 9 ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบแผ่นพับ ด้านสีสันทัน ด้านรูปภาพประกอบ ขนาดตัวอักษร การผลิตเป็นคู่มือภาษาต่างประเทศ ราคา แผ่นที่ และการเผยแพร่ในรูปแบบอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้ คุณภาพของคู่มือที่ได้จากข้อเสนอแนะในการปรับปรุงดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านราคา จำนวนการผลิต และวิธีการผลิตเป็นสำคัญ

คำหลัก: เรื่องเล่า, เกาะพีพี, การสื่อความหมาย, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

Abstract

Travelling is a recreational activity; moreover, it is able to both positively and negatively affect the economy, society, culture, and environment as seen in the Phi Phi Islands, Aw Nang District, Muang, Krabi Province, Thailand. Ecotourism is thus an alternative form of tourism that can help to reduce these impacts, since one of its principles is to offer an interpretation about the ecosystem of an environment and the impacts on this ecosystem from tourism by person or non-person. Therefore, this research aimed to 1) record the legends of the Phi Phi Islands, 2) develop them into a self-guiding booklet, and 3) evaluate this booklet to a better environmental interpretation.

The research had 2 stages of data collection. First were the in-depth interviews with 11 interviewees, using purposive sampling, snowball sampling, and available sampling; these were analysed by the case record method. There were also observation and fieldnotes during this stage. All these data were triangulated to find the relationship and interpreted to explain the results. Second, the developed self-guiding booklet was evaluated by 45 samples from Thai and foreign tourists, 207 registered travel agencies, and 2 organisations. The data at this stage were analysed by frequency, percentage, mode, and multiple responses for open-ended questions by the Statistics Package for Social Sciences (SPSS) for Windows Version 16.

In the first stage, the Phi Phi Island legends booklet was developed (full colour A3 8-fold; width 10.50 cm x length 14.50 cm; mixed fonts, sizes 9.5–14 point). The booklet has short explanations of the following 5 themes: 1) Phi Phi Island: Legends of the Island, 2) Land of resources before land of world class tourism, 3) Transportation by local ancient boat, 4) King Rama IX's visit, and 5) Gypsies are new Thai people. The results of the second stage found that samples from all groups expressed different opinions on the context, reading, style, and price of the booklet. However, over all this booklet was seen to have high potential.

In particular, most of the Thai tourists said that the price of the Thai version booklet (16 Baht) was highly appropriate; whereas most of the foreign tourists said that the price of the English version booklet (54 Baht) was not so readily accepted.

From this analysis, completion of this booklet requires improvements in the following 9 areas: context, booklet style, colour, picture, font size, international interpretation, pricing, mapping, and dissemination. However, all of this improvement is dependent on budget, printing quantity, and printing method.

Keyword: Legends, Phi Phi Islands, Interpretation, Ecotourism